

19. MODUL INFINITIV (ACȚIUNEA CA REFERINȚĂ)

- Mt. 13:5 ἔξανειλεν δια το μη ἔχειν βαθος γης
a răsarit din pricina de *a nu posedă* pământ adânc.
- Mc. 12:12 και ἔζητουν αὐτον κρατησαι
și ei căutau pe El *a prinde*.

Infinitivul este modul denumirii unei acțiuni, al menționării ei ca scop sau consecință, ca obiect al acțiunii principale din comunicare. Un verb la infinitiv are și caracteristici de substantiv, declinându-se după gen, număr, și persoană.

1.1. Paradigmele temporale ale infinitivului

Timpurile prezent și aorist ale modului infinitiv nu se deosebesc prin informație temporală ci prin aspectul sau calitatea acțiunii: în general, prezentul comunică ideea unei acțiuni continue, pe când aoristul o acțiune punctiformă, momentană. Infinitivul posedă mai multe timpuri (prezent, aorist, perfect) dar apare doar sub formă de persoană a 3a, singular (și poate fi, uneori, confundat cu forme verbale de persoana a 3a, singular, la prezent sau la aorist, diateza activă și pasivă). Ca exemple, se vor studia infinitivele verbelor λυω și εἶμι:

Infinitiv, timpul prezent

Prezent (acțiune continuă)

D. activă - λυειν - a dezlega **terminație: - ειν**

D. medie - λυεσθαι - a se dezlega

D. pasivă - λυεσθαι - a fi dezlegat

D. activă - εἶναι - a fi **terminații: - ναι, - σθαι**

Exemple:

παρεκαλεσσα σε προσμειναι ἐν Ἐφεσῷ πορευομενος εἰς Μακεδονιαν, ἵνα παραγγειλῃς τισιν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν μηδε προσεχειν μυθοις καὶ γενεαλογιαῖς ἀπεραντοις.

Te-am rugat să rămâi în Efes, când am plecat în Macedonia, ca să poruncești unora să nu dea învățături străine nici să nu se țină de mituri și genealogii fără sfârșit. (1 Tim. 1:3-4)

Παρακαλω οὖν πρωτον παντων ποιεισθαι δεησεις
Te îndemn acum, mai întâi de toate, a face cereri... (1 Tim. 2:1)

Infinitiv, timpul aorist

Aorist 1 (acțiune instantanee)

D. activă - λυσαι - a dezlega
D. medie - λυσασθαι - a se dezlega
D. pasivă - λυθηναι - a fi dezlegat

terminații:

- σαι
- σθαι

Exemple:

Χριστος Ἰησους ἦλθεν εἰς τον κοσμον ἁμαρτωλους σωσαι.
Hristos Isus a venit în lume (pentru) a-i mântui pe păcătoși.
(1 Tim. 1:15)

θεου, ὅς παντας ἀνθρωπους θελει σωθηναι.
Dumnezeu, care dorește toți oamenii a fi mântuiți (1 Tim. 2.4)

Aorist 2 (acțiune instantanee)

D. activă - λιπειν - a părăsi
D. medie - λιπεσθαι - a se părăsi
D. pasivă - λιπηναι - a fi părăsi

Infinitiv, timpul viitor

- D. activă - λυσειν - a dezlega **terminație: - σειν**
 D. medie - λυσεσθαι - a se dezlega
 D. pasivă - λυθησεσθαι - a fi dezlegat
 D. activă - ἔσεσθαι - a fi

Infinitiv, timpul perfect

Modul infinitiv include, în koiné, și timpul perfect, important prin aspectul său care sublinează o acțiune punctiformă cu efecte de durată:

- D. activă - λελυκεναι - a fi dezlegat

Modelul diazezei active este **r + ε + răd + κεναι**

- D. medie - λελυσθαι - a se fi dezlegat
 D. pasivă - λελυσθαι - a fi fost dezlegat

Modelul diazezei medii / pasive este **r + ε + răd + σθαι**

Tabel recapitulativ: terminațiile infinitivului

	Prezent	I Aorist	II Aorist	Perfect
Activ	ειν	σαι	ειν	ναι
Mediu	εσθαι	σασθαι	εσθαι	σθαι
Pasiv	εσθαι	θηναι	ηναι	σθαι

1.2. Utilizările infinitivului

Utilizarea infinitivului pune în evidență cele două valori ale sale, valoarea substantivală și cea verbală:

1) *Infinitivul cu rol substantival (cu articol)*

Când este folosit ca substantiv articulat infinitivul poate avea rol sintactic de subiect, de complement direct, sau poate apare în apozitie:

(1) ca subiect al unui verb personal

το γαρ θελειν παρακειται μοι, το δε κατεργαζεσθαι το καλον ου (Rom. 7:18)

căci reea [voința de bine] o am, dar facerea binelui – nu!

(2) sub forma unui complement direct

και εξητουν αυτον κρατησαι. (Mc.12:12)

și ei căutau a-L prinde.

(3) în apozitie

τουτο γαρ εστιν θελημα του θεου, ο αγιασμος υμων, απεχεσθαι υμας απο της πορνειας (1 Tes.4:3)

căci aceasta este voia lui Dumnezeu, sfințirea voastră, ferirea voastră de destrăbălare (curie).

2) *Infinitivul cu rol verbal*

Când infinitivul apare în propoziții și are un rol verbal, el determină, ca și în cazurile anterioare, un verb principal și definește o subordonată de mod (de scop, de cauză, temporală):

(1) infinitivul ca scop al acțiunii unui verb personal.

και ηλθομεν προσκυνησαι αυτω (Mt.2:2)

și am venit [spre] a ne închina Lui.

(2) pentru a indica rezultatul acțiunii.

ευοδωθησομαι... ελθειν προς υμας. (Rom.1:10)

să-mi fie dată favoarea... de a veni la voi.

(3) pentru a indica o cauză a acțiunii.

ἐξάνειλεν δια το μη ἔχειν βαθος γης (Mt.13: 5)

a răsarit din pricină că nu avea [de a nu avea] pământ adânc.

(4) în expresii temporale.

-1. infinitiv cu πριν pentru a indica anterioritatea.

ὁ ἡλιος μεταστραθησεται εἰς σκοτος... πριν ἔλθειν ἡμεραν κυριου. (Fap.2:20)

Soarele se va preface în întuneric... înainte de a veni ziua Domnului.

-2. infinitiv utilizat cu ἐν τῷ pentru a indica simultaneitate.

ἐν δε τῷ πορευεσθαι ἐγενετο αὐτον ἐγγιζειν (Fap.9:3)

Dar pe când călătorea, s-a întâmpnat că se apropia ...

-3. infinitiv cu μετα το indicând posterioritate.

οἷς και παρεστησεν ἑαυτον ζωντατα μετα το παθειν αὐτον
și lor li s-a înfățișat însuși, iu, după pătimirea Sa. (Fap. 1:3).

3) Infinitivul cu rol de complement sau atribut

(1) cu substantive.

ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσιαν τεκνα θεου γενεσθαι (Ioan 1:12)

le-a dat lor dreptul copii ai lui Dumnezeu a deveni.

(2) cu adjective.

οὐ οὐκ εἰμι ἱκανος κυψας λυσαι (Mc. 1:7)

nu sunt vrednic a-I dezlega încălțăminte.

(3) cu verbe (mai ales βουλομαι, θελω, μελλω, εὐδοκεω, δοκιμαζω, πειραζω, ἀρχομαι, δυναμαι, care cer complement).

εἰ γαρ κατα σαρκα ζητε μελλετε ἀποθνησκειν. (Rom. 8:13)

căci, dacă potrivit cărnii [firii] trăiți – veți ajunge a muri.

Exerciții

1. Traduceți și analizați următoarele verbe:

1. γενεσθαι
2. βαπτίζειν
3. ἐξελθεῖν
4. εἶναι
5. φωνησαι
6. γινωσκειν
7. ποιειν
8. γεννηθηναι
9. λαμβανειν
10. αὐξανεῖν
11. πειν
12. προσκυνειν
13. φαγειν

14. γεγονεναι

15. θεριζειν

16. μειναι

17. ἀποθνησκειν

18. ἀποθανειν

19. ἄραι

20. πιστευσαι

21. πορευσθαι

22. ἀκουειν

23. ἀγαγειν

24. ἐργαζεσθαι

25. λαλειν

26. πεποιηκεναι

2. Traduceți următoarele texte și justificați traducerea teologic și gramatical.

Θεος γὰρ ἔστιν ὁ ἐνεργὼν ἐν ὑμῖν καὶ το θελεῖν καὶ το ενεργεῖν ὑπερ τῆς εὐδοκίας (Filipeni 2:13)

Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἶκει ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστὶν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἄγατον. Το γὰρ θελεῖν παρακεῖται μοι, το δε γατεργαζεσθαι το καλον οὐ. (Romani 7:19)

Ὡν ἐστὶν Ὑμεναιος καὶ Ἀλεξανδρος, οὓς παρεδοκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν. (1 Tim 1:20)

Τοις πλουσιοις ἐν τῷ νῶν αἰῶνι παραγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδε ἐπικεναι ἐπὶ πλουτου ἀδηλοτητι ἀλλ' ἐπὶ θεῷ τῷ παρεξοντι ἡμῖν παντα πλουσιως εἰς ἀπολαυσιν, ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἐργοις καλοῖς, εὐμεταδοτοὺς εἶναι, κοινωνικοὺς... (1 Tim 6.17-18)